

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
Օ Ր Ե Ն Ք Ը**

Ընդունված է 2014 թվականի հունիսի 21-ին

ԲՈՒՍԱՍԱՆԻՏԱՐԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 10. Հողերի մշակությունը, պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների օգտագործումը, մոլախոտային բուսականության դեմ տարվող պայքարը

1. Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի մշակությամբ զբաղվող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք պարտավոր են իրականացնել՝

1) հողի հիմնական, նախացանքային, հետցանքային և միջշարքային մշակության համալիր միջոցառումներ.

2) հողի հողատարումը կանխարգելող համալիր միջոցառումներ.

3) հողի երկրորդային աղակալումը և ճահճացումը կանխարգելող համալիր միջոցառումներ.

4) հողի խորքային ջրերի թույլատրելի մակարդակի պահպանումը, ինչպես նաև մշակաբույսերի ոռոգման ընթացքում գերխոնավության կանխարգելումը.

5) հողի օգտակար հատկանիշների պահպանման համալիր միջոցառումներ.

6) հողը պեստիցիդների, ագրոքիմիկատների և կենսապատրաստուկների վնասակար մնացորդների աղտոտումից պաշտպանելու միջոցառումներ.

7) հողի հիմնական սննդատարրերի (ազոտ, ֆոսֆոր, կալիում) պակասը լրացնող համալիր միջոցառումներ.

8) պարարտացման համալիր միջոցառումների կատարման ընթացքում բուսասանիտարական անվտանգության ապահովումը:

~~1.1. Հայաստանի Հանրապետությունում պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների արտադրությունը և վաճառքը օրենքով սահմանված ծանուցման ենթակա գործունեության տեսակներ են: Հայաստանի Հանրապետությունում պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների արտադրությունը և վաճառքը օրենքով սահմանված լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակներ են: Պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների արտադրության և վաճառքի լիցենզավորման կարգը և լիցենզիայի ձևերը հաստատում է Կառավարությունը: Լիազոր մարմինն իրականացնում է պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների արտադրության և վաճառքի լիցենզիայի պայմանների ու պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողություն:~~

1.2. Քաղաքականություն մշակող լիազոր մարմնի կողմից սահմանվում են պատշաճ գյուղատնտեսական գործելակերպի գործողությունների ծրագրեր և կանոններ՝ նիտրատների նկատմամբ զգայուն գոտիների համար:

2. Արգելվում են՝

1) Հայաստանի Հանրապետությունում օգտագործման համար թույլատրված պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների անվանացանկում չընդգրկված, բացառությամբ սույն օրենքով սահմանված հրատապ կամ հատուկ դեպքում քաղաքականություն մշակող լիազոր մարմնի կողմից ընդունվող իրավական ակտի հիման վրա ներմուծված պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների, ինչպես նաև ընդգրկված, բայց ժամկետանց և

անորակ պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների ներմուծումը, իրացումն ու օգտագործումը.

2) բուսասանիտարական նորմերին չհամապատասխանող պահեստներում ու շինություններում պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների պահպանումը.

3) պահեստներում պեստիցիդների ու ագրոքիմիկատների և սննդամթերքի համատեղ պահպանումը, փոխադրամիջոցներով դրանց միաժամանակյա փոխադրումը.

4) պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների մնացորդային առավելագույն քանակը գերազանցող բուսաբուծական մթերքների իրացումը.

5) պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների օգտագործման համար թույլատրելի քանակների գերազանցումը:

Հոդված 12. Բույսերի կարանտին և կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմի դեմ տարվող պայքարը

1. Բուսասանիտարիայի ոլորտում ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք պարտավոր են ապահովել՝

1) գյուղատնտեսական հողատեսքերի, ցանքերի և տնկարկների կարանտին և կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմների դեմ պայքարի համալիր միջոցառումների իրականացումը.

2) հողում և բուսական արտադրանքում պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների թույլատրելի մնացորդային առավելագույն քանակի չգերազանցումը.

3) բուսասանիտարական վերահսկողության ենթակա բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների բուսասանիտարական զննումը, ստուգումը և փորձաքննությունը:

2. Արգելվում է՝

1) Հայաստանի Հանրապետությունում պետական գրանցում չստացած, բացառությամբ սույն օրենքով սահմանված հրատապ կամ հատուկ դեպքում քաղաքականություն մշակող լիազոր մարմնի կողմից ընդունվող իրավական ակտի հիման վրա ներմուծվածների, օգտագործումից հանված, ժամկետանց, անորակ և արգելված, բնակչության առողջության և շրջակա միջավայրի համար վտանգավոր պեստիցիդների և ագրոքիմիկատների օգտագործումը.

2) մինչև 18 տարեկան, պարտադիր նախնական և պարբերական բժշկական զննություն չանցած անձանց, ինչպես նաև հղի և մինչև մեկ տարեկան երեխա խնամող կանանց ներգրավումը պեստիցիդների հետ կատարվող աշխատանքներում.

3) ախտահանված սերմերի՝ որպես սնունդ, անասնակեր օգտագործումը.

4) կարանտին հայտարարված տարածքներից բուսասանիտարական վերահսկողության ենթակա բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող առարկաների արտահանումն առանց բուսասանիտարական անձնագրի:

3. Բույսերի վնասակար օրգանիզմների կարգավորման անհրաժեշտությունը որոշելու, անհրաժեշտության դեպքում դրանց դեմ պայքարի միջոցառումներ իրականացնելու նպատակով քաղաքականություն մշակող լիազոր մարմինն իրականացնում է բուսասանիտարական ուսումնասիրություն:

Գ Լ ՈՒ Խ 6

~~ԲՈՒՅՍԵՐԻ, ԲՈՒՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ԵՎ ԱՅԼ ԿԱՐԳԱՎՈՐՎՈՂ~~

~~ԱՌԱՐԿԱՆԵՐԻ ՎԱՐԱԿԱԶԵՐԾՈՒՄՆ ՈՒ ՈՉՆՉԱՑՈՒՄԸ~~

ԲՈՒՍԱՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ

ՎԱՐԱԿԱԶԵՐԾՈՒՄՆ ՈՒ ՈՉՆՉԱՑՈՒՄԸ

Հոդված

Բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ

1. Բույսերի կարանտին վնասակար օրգանիզմների մուտքը, տարածումն ու վարակի օջախները վերացնելու նպատակով բուսասանիտարական փորձաքննության արդյունքում բուսասանիտարական վերահսկողություն իրականացնելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձի տված եզրակացության հիման վրա վարակակիր կամ հիվանդության կասկած առաջացնող բույսերը, բուսական արտադրանքը և կարգավորվող այլ առարկաները վարակազերծվում կամ ոչնչացվում են՝ բուսասանիտարական կանոններին համապատասխան՝ բուսասանիտարական վերահսկողություն իրականացնելու իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձի հսկողությամբ:

2. Բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների վարակազերծման անհրաժեշտությունը, կատարման վայրը և եղանակը որոշում է բուսասանիտարական լիազոր մարմնի պաշտոնատար անձը:

3. Բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների վարակազերծման և ոչնչացման հետ կապված ծախսերը կատարվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 18. Բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանքների վարակազերծումն ու ոչնչացումը

1. Բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանքների Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծման կամ տեղափոխման ժամանակ կարանտին վնասակար օրգանիզմներ հայտնաբերելու դեպքում դրանց մուտքը Հայաստանի Հանրապետություն կանխարգելելու, ինչպես նաև սույն Օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված դեպքում կարանտին վնասակար օրգանիզմների տարածումն ու վարակի օջախները վերացնելու նպատակով կամ Հայաստանի Հանրապետությունից

արտահանման ժամանակ ներմուծող երկրի պահանջներին համապատասխան կամ Հայաստանի Հանրապետությունից արտահանման ժամանակ բուսասանիտարական փորձաքննության արդյունքում կարանտին վնասակար օրգանիզմներ հայտնաբերելու դեպքում՝ լիազոր մարմնի պաշտոնատար անձի (տեսուչի) տրամադրած եզրակացության հիման վրա, սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգով՝ վարակված բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանքները վարակագերծվում, ոչնչացվում կամ վերադարձվում են արտահանող երկիր:

2. Բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանքների վարակագերծումն օրենքով սահմանված լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակ է: Բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանքների վարակագերծման գործունեությամբ զբաղվելու լիցենզավորման կարգը և լիցենզիայի ձևը հաստատում է Կառավարությունը:

3. Բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանքների վարակագերծման մեթոդները, մեթոդներին ներկայացվող ընդհանուր պահանջները, վարակագերծման և ոչնչացման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

4. Բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանքների վարակագերծումը, ոչնչացումը կամ վերադարձն իրականացվում է սեփականատիրոջ միջոցների հաշվին: Եթե վարակագերծման կամ ոչնչացման ենթակա բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանքի սեփականատերը հրաժարվում է կատարել դրանց վարակագերծումը կամ ոչնչացումը կամ այն հնարավոր չէ կատարել անհրաժեշտ պայմանների բացակայության պատճառով, ապա լիազոր մարմնի կողմից ընդունվող իրավական ակտի հիման վրա Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող կամ տեղափոխվող բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանքների տվյալ խմբաքանակը հետ է վերադարձվում արտահանող երկիր, իսկ Հայաստանի Հանրապետությունից արտահանման դեպքում՝ մերժվում է «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» օրենքով սահմանված արտահանման կամ վերաարտահանման բուսասանիտարական հավաստագրի տրամադրումը:

5. Բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանքների վարակազերծումն իրականացվում է վարակազերծման աշխատանքներ իրականացնելու համար լիցենզավորված իրավաբանական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի կողմից: Եթե վարակազերծված արտադրանքում երկուսից ավելի անգամ կարանտին վնասակար օրգանիզմ է հայտնաբերվում, ապա այն հիմք է հանդիսանում վարակազերծման աշխատանքներ իրականացնելու համար լիցենզավորված իրավաբանական անձի կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ լիցենզիայի գործողությունը կասեցնելու համար: Բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանքների ոչնչացումն իրականացվում է ոչնչացման ծառայություններ մատուցելու լիազորություն ունեցող իրավաբանական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի կողմից:

7. Լիազոր մարմինն իրականացնում է բուսասանիտարական հսկողության ենթակա ապրանքների վարակազերծում իրականացնելու համար լիցենզավորված իրավաբանական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի կողմից լիցենզիայի պայմանների ու պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողություն:-